

การพัฒนาการเรียนรู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา

The Learning Development of Religion and Culture at the Elementary Level by using the Research-based Learning for Learners of the Elementary Education Program

สุพัตรา คำสุข^{1*}, ตรีคม พรหมมาบุญ^{2*}, พนา จินดาศรี²
Supattra Kamsuk^{1*}, Treekom Prommaboon^{2*}, Pana Jindasri²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่ต่อการเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 45 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ และ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่แบบกลุ่มเดียวไม่เป็นอิสระจากกัน กำหนดค่าสถิติไว้ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเรียนรู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

¹ อาจารย์กลุ่มวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹ Instructor Courses in Curriculum and instruction Program, Faculty of Education, Surindra Rajabhat University

² Faculty of Education, Surindra Rajabhat University

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding author)



2. ความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดย
ใช้การวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ: การสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัย
เป็นฐาน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

Abstract

The purpose of this research were to compare the learning outcomes before and after studied the religion and culture at the elementary level by using the research-based learning for the learners of the elementary education program at Surindra Rajabhat University and to study the learners' satisfaction with teaching religion and culture at the elementary level by using the research-based learning for the learners of the elementary education program at Surindra Rajabhat University. The sampling group in this research were 45 learners of Bachelor of Degree in Faculty of Education in the third-year academic year 2019, using cluster sampling. The research instruments include 1) A test that measures learning before and after at the elementary level, using research as a base, a multi-choice test of 60 items and 2) It is a rating scale questionnaire with 5 levels, 15 items, analyze data by mean, standard deviation, and test the value t-test dependent statistics at a significant level of .05

The research results were:

1. Learning outcomes of religious and cultural teaching at the elementary level using research-based learning of learners the elementary education program at Surindra Rajabhat University. The research was statistically significantly higher than before at the .05 level.

2. The satisfaction of the teaching religious and cultural teaching at the elementary level by using research-based learning of learners' elementary education Surindra Rajabhat University overall, the level is most satisfied.

Keywords: Teaching religion and culture in elementary level, research-based learning, designing of activities

บทนำ

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถาบัน
อุดมศึกษาในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการ

เรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาไปสู่การพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ
ด้านอย่างสมดุลกัน ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจใน
เนื้อหาสาระ ทักษะการปฏิบัติในวิชาชีพ ทักษะ



กระบวนการ การคิด ทักษะการแก้ปัญหา คุณธรรม จริยธรรมและการพัฒนาเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งกระบวนการที่ใหม่นี้จะมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการใช้องค์ความรู้เพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการปฏิบัติงานในวิชาชีพได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้คณะกรรมการการอุดมศึกษา (2549) ได้กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ คือ การมุ่งสู่มหาวิทยาลัยแห่งการวิจัย โดยกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบอุดมศึกษาไว้ 7 ประการ คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้าง ความแข็ง แกร่งในการวิจัย 2) ส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นเลิศด้านการเรียนการสอน 3) กระตุ้น และพัฒนาความสามารถที่มีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางวิชาการของผู้เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถาบันอุดมศึกษา 4) ขยายโอกาส การศึกษาในสถาบันอุดม ศึกษาของประชากรให้ มากขึ้น 5) แสวงหาและพัฒนาโอกาสการสร้าง ความร่วมมือทางวิชาการ 6) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อและสนับสนุนต่อวัตถุประสงค์ทางการ การของสถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก และ 7) เพิ่ม บทบาทในระดับนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา ให้มากขึ้น จากเป้าหมายของยุทธศาสตร์ด้านการ เรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวถือ ได้ว่าเป็นการกระตุ้นให้เกิดความแข็งแกร่งในด้านการ เชื่อมโยงการวิจัยกับการเรียนการสอนซึ่งจะ ส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพสูงขึ้น เพราะ มีศักยภาพในการใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ

สถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการวิจัยจะเป็น สถาบันที่มีผลงานการสร้างองค์ความรู้ให้เห็น ได้ชัด และจะเน้นการจัด การเรียนรู้โดยอาศัย การวิจัยเป็นหลัก ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่า

กระบวนการวิจัยและกระบวนการเรียนรู้มีลักษณะ ร่วมกัน คือเป็นการสร้างวัฒนธรรมการสืบเสาะหา ความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล การ วิจัยเป็นการสร้างประสบการณ์ในการประยุกต์ ใช้องค์ความรู้ในสาขาวิชาสู่การปฏิบัติเพื่อสร้าง องค์ความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนา ทักษะทางปัญญาขั้นสูงของผู้ทำวิจัย กระบวนการ ทางปัญญา และกระบวนการทำงานวิจัยจะช่วยให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการและรูปแบบ การเรียนรู้ของตนเองได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียนในด้านความสามารถในการเรียนรู้ทั้งใน ขณะที่กำลังเรียนอยู่และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะเป็นผู้ที่มีทักษะในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning) เป็นการนำ กระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัยมาเป็นพื้นฐาน ในการจัดการเรียนรู้โดยนำเอากระบวนการวิจัย มาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการวิจัยและ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยผู้สอนใช้วิธีการ ที่หลากหลาย อันนำไปสู่การสร้างคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน นอกจากนี้การ วิจัยเป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยต้องคิด กระทำและ สื่อสารอย่างมีระบบ ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถยืน หยัดด้วยตนเองอย่างอิสระ ซึ่งวิธีวิจัยจะปลูกฝัง ให้ผู้วิจัยรู้จักกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลจากข้อมูล ที่มีอยู่อย่างเพียงพอและจากการพิสูจน์อย่างมี หลักการ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัย เป็นฐานจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัย ในการดำเนินการแสวงหาความรู้ให้ได้คำตอบ ที่เชื่อถือได้ (พิจิตรา ที่สุกะ. 2556) นอกจากนี้ การนำวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนยังช่วยพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดทักษะการแสวงหาความรู้และ พื้นฐานในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งมีแนวทางการ



จัดการเรียนรู้ 4 แนวทาง คือ 1) ผู้สอนใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน 2) ผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน 3) ผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน และ 4) ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน (ทศนา เขมมณี, 2548) จากความสำคัญดังกล่าวมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์จึงได้กำหนดแนวการจัดการเรียนรู้ด้วยการส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถศึกษาเรียนรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลายตลอดจนใช้กระบวนการสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้สอนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นวิชาในกลุ่มวิชาเอกบังคับ ตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ประกอบกับการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ผ่านมา พบว่าผู้เรียนยังขาดทักษะการจัดการเรียนรู้ในสาระศาสนาและวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก กล่าวคือผู้เรียนส่วนใหญ่มักจะใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนท่องจำมากกว่าการลงมือปฏิบัติจนส่งผลให้ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบได้ดี แต่ไม่สามารถปฏิบัติตามที่ระบุไว้ในแบบทดสอบได้ ซึ่งขัดกับจุดมุ่งหมายของการสอนศาสนาและวัฒนธรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนยอมรับเป็นค่านิยมที่จะนำไปสู่การดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาปัญหาเชิงคุณภาพด้านการผลิตครูของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2556) อ้างถึงใน กฤติยา อริยา และคณะ, 2559) พบว่า บัณฑิตครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และสำนักงานเลขาธิการสภา

การศึกษา (2556) ได้เสนอว่า การปฏิรูประบบการผลิตครูของครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ควรให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการและความรู้ พลิกรูปแบบของการผลิตและพัฒนาครูให้เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ และการที่จะผลิตบัณฑิตครูให้เป็นผู้ที่สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้นั้น อาจารย์ผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริงและเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้อยู่รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้อยู่ศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัย ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการแสวงหาความรู้และพื้นฐานในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขา การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์



สมมติฐานการวิจัย

ผลการเรียนรู้รายวิชาการสอนศาสนา และวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1-5 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 275 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 45 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน จำนวน 5 แผน ใช้เวลาสอน 8 สัปดาห์ๆ ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานการวิจัยตามแนวทางของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์และทัศนีย์ บุญเต็ม (2537: 8-10) ซึ่งใช้ระดับการสอนตั้งแต่ระดับที่ 1-5 เริ่มจากระดับที่ 1 การศึกษาความรู้หลักการ ความรู้เบื้องต้น

จากตำรา เอกสาร สื่อต่างๆ หรือจากคำบรรยาย อาจารย์ ระดับที่ 2 การฝึกเรียนรู้ผลการวิจัยจากการศึกษาด้วยตนเอง ระดับที่ 3 การเรียนรู้โดยการศึกษจาก งานวิจัย ระดับที่ 4 การทำรายงานเชิงวิจัย และ ระดับที่ 5 การฝึกทำรายงานการวิจัยชิ้นเล็ก ๆ (baby Research) ทั้งนี้แผนการจัดการเรียนรู้ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบ และประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.84$, $S.D.=0.02$)

2. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นข้อสอบแบบปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ 1) การสอนศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมในระดับประถมศึกษา 2) การสอนสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับประถมศึกษา 3) สื่อ แหล่งเรียนรู้และการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม และสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม 4) การออกแบบหน่วยการเรียนรู้สาระศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา และ 5) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สาระศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา และการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยจุดประสงค์หลักของแบบทดสอบเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบาย วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2



ขึ้นไป มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และมีค่าความเที่ยงของข้อสอบเท่ากับ 0.83

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอน รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ก่อนทำการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้รายวิชา

การสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา ฉบับทดสอบก่อนเรียน จำนวน 60 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

3. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสาขาการประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 5 แผน รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง

4. ทดสอบหลังเรียน (post-test) หลังจากการทดลองเสร็จจึงลดลงด้วยแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา ฉบับทดสอบหลังเรียน จำนวน 60 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

5. ใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน รายละเอียดการดำเนินการทดลองปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงกำหนดการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้

วันที่ / เดือน / ปี	กิจกรรม	เวลา/ชั่วโมง
17, 19 ก.พ. 2563	ทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เรื่อง การสอนศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมในระดับประถมศึกษา	8
24, 26 ก.พ. 2563	กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เรื่อง การสอนสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับประถมศึกษา	8
2 มี.ค. 2563	กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เรื่อง สื่อ แหล่งเรียนรู้และการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม และสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม	4

**ตาราง 1** แสดงกำหนดการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

วันที่ / เดือน / ปี	กิจกรรม	เวลา/ชั่วโมง
9 มี.ค. 2563	กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบหน่วยการเรียนรู้สาระศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา	4
11,17 มี.ค.2563	กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เรื่อง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สาระศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา และการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ทดสอบหลังเรียน	8
รวม 8 ครั้ง	5 เรื่อง	32 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent) กำหนดค่าสถิติไว้ที่ระดับนัยสำคัญ .05

2. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายตามแนวทางของบุญชม ศรีสะอาด (2556: 121) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง พึงพอใจระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์การวิจัย และได้นำผลการดำเนินการมาวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ก่อนและหลังเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ปรากฏดังตาราง 2



ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้อีกก่อนและหลังเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คะแนน	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t-test
ก่อนเรียน	45	60	39.58	5.19	5.952*
หลังเรียน	45	60	43.33	4.00	

t ($\alpha=.05$, $df=44$)=1.6802* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเรียนรู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}=43.33$, $S.D.=4.00$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X}=39.58$, $S.D.=5.19$) อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา	4.73	0.44	มากที่สุด
1. สารสำคัญของเนื้อหาครอบคลุม และชัดเจน			
2. เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	4.64	0.52	มากที่สุด
3. เนื้อหามีการบูรณาการความรู้และทักษะ ที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง	4.60	0.58	มากที่สุด
รวม	4.65	0.43	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.62	0.90	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้โดยการศึกษาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ			
5. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการวางแผนการปฏิบัติงานจริง	4.67	0.52	มากที่สุด



ตาราง 3 แสดงผลการศึกษาคำพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรายวิชาการสอนศาสนา และวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศึกษาระดับประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ พึงพอใจ
6. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกระบวนการวิจัย	4.58	0.54	มากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเป็นกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถของผู้เรียน	4.53	0.58	มากที่สุด
รวม	4.60	0.40	มากที่สุด
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้	4.58	0.49	มากที่สุด
8. ผู้สอนสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ด้วยการยิ้มแย้มแจ่มใส และให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	4.27	0.65	มาก
9. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	4.58	0.54	มากที่สุด
10. ผู้เรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน และผู้สอน	4.47	0.41	มาก
รวม	4.58	0.58	มากที่สุด
ด้านประโยชน์	4.58	0.58	มากที่สุด
11. ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการสร้าง ความรู้ด้วยตนเองจาก การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน	4.67	0.52	มากที่สุด
12. ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการสืบค้นข้อมูล งานวิจัยจากแหล่งข้อมูลที่ หลากหลาย	4.53	0.54	มากที่สุด
13. ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้กระบวนการ วิจัยในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาการสอน ศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา	4.56	0.54	มากที่สุด
14. ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในชีวิตประจำวัน และนำไปใช้กับสาระอื่นๆ	4.36	0.64	มาก
15. ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการจาก กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน	4.53	0.45	มากที่สุด
รวม	4.56	0.31	มากที่สุด
รวม	4.56	0.31	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า นักศึกษาศาขการประถมศีกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.56, S.D.=0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหา นักศีกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65, S.D.=0.43$) เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมาเป็นอันดับสอง ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนรูู้ นักศีกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60, S.D.=0.40$) และอันดับสุดท้ายได้แก่ด้านบรรยากาศการเรียนรูู้ นักศีกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47, S.D.=0.41$)

อภิปราย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนรูู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน สำหรับนักศีกษาศาขการประถมศีกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเรียนรูู้รายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ของนักศีกษาศาขการประถมศีกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรูู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ดังที่ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม (2537) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนรูู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานไว้ 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรูู้โดยใช้กระบวนการวิจัย คือ การให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทำวิจัยในระดับต่างๆ เช่น การทำการทดลองในห้องปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ การศีกษาราย

กรณี (Case Study) การทำโครงการ การทำวิจัยเอกสาร การทำวิจัยฉบับจิ๋ว (Baby Research) การทำวิทยานิพนธ์ 2) การสอนโดยให้ผู้เรียนร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์หรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย (Under Study Concept) 3) การสอนโดยให้ผู้เรียนศีกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้อองค์ความรู้ หลักการและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้นๆ วิธีการตั้งโจทย์ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา ผลการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้และศีกษาต่อไป และ 4) การสอนโดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้อว่าทฤษฎีข้อความรู้อใหม่ๆ ในศาสตร์ของตนในปัจจุบันเป็นอย่างไร และเป็นการสร้างศรัทธาต่อผู้สอนรวมทั้งทำให้ผู้สอนไม่เกิดความเบื่อหน่ายที่ต้องสอนเนื้อหาเดิมๆ ทุกปี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้รูปแบบการเรียนรูู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานทั้ง 4 รูปแบบ โดยให้การผสมผสานตามความเหมาะสมของเนื้อหาในแต่ละบทเรียน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2552) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรูู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานไว้ 8 ประการ คือ 1) ช่วยให้ได้ความรู้อใหม่ ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ผลการวิจัยมีความรู้อใหม่ 2) ช่วยพิสูจน์หรือตรวจสอบความถูกต้องของเกณฑ์ หลักการ และทฤษฎีต่างๆ 3) ช่วยให้เข้าใจสถานการณ์ และพฤติกรรมต่างๆ 4) ช่วยพยากรณ์ผลภายหน้าของสถานการณ์ปรากฏการณ์ และพฤติกรรมต่างๆ 5) ช่วยแก้ปัญหาได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ 6) ช่วยการวินิจฉัยตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม 7) ช่วยปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และ 8) ช่วยปรับปรุงพัฒนาสภาพความเป็นอยู่และวิถีดำรงชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับมณฑา ชุ่มสุคนธ์ และนิลมณี พิทักษ์ (2559) ได้วิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรูู้โดยใช้



วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในการสอนรายวิชาการศึกษา เพื่อ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และ 2) ศึกษาผลการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม กลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขา สังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียน ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 จำนวน 34 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษา เพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ด้านความรู้ พบว่า มีนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 85.29 และมีคะแนนเฉลี่ย 46.26 คิด เป็นร้อยละ 77.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาด้านทักษะกระบวนการ ปฏิบัติโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิจัย เป็นฐาน (RBL) รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนา สิ่งแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับดี และ สอดคล้องกับอมววิรัช นาครทรรพ (2546) ได้ วิจัยเรื่องการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการศึกษากับตนเอง ซึ่งเป็นวิชาที่ให้นิสิตได้ทำวิจัยในเรื่อง ที่ตนเองสนใจโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบข้อใจ- หมายคำตอบ-สอบสวน-ครวญใคร่-ไขความจริง มา เป็นกรอบในการสอน ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา คือ การเห็นคุณค่า ของการสอนแบบวิจัย ดังนี้

- 1) การเรียนรู้กระบวนการวิจัย
- 2) การเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน
- 3) การเรียนรู้คุณค่าทางสังคม
- 4) การเรียนรู้คุณค่าของการเรียนรู้และตามศรัทธา ในตนเอง จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนโดยส่วน ใหญ่ได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งกระบวนการ วิจัย ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน ทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้

ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนเห็นคุณค่าและ ความ สำคัญของการแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการ วิจัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพิจิตรา ที่ สุกะ (2556) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบ การเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน วิชาการ พัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียน การสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานวิชาการพัฒนา หลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัย พบว่า ความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรก่อนและ หลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังทดลอง ใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้หลังสูงกว่าก่อนการใช้ รูปแบบ สอดคล้องกับยามีละห์ โต๊ะแมม (2562) ได้วิจัยเรื่องการจัดเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน รายวิชาการบูรณาการศาสตร์อิสลามกับศาสตร์ ทั่วไปสำหรับนักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการ บูรณาการศาสตร์อิสลามกับศาสตร์ทั่วไปโดยใช้ วิจัยเป็นฐานระหว่างก่อนและหลังเรียน ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาการสอนอิสลามศึกษา ที่ลง ทะเบียนเรียนรายวิชาการบูรณาการศาสตร์ อิสลามกับศาสตร์ทั่วไปในภาคการศึกษาที่ 1 ปี การศึกษา 2559 จำนวน 24 คน ผลการวิจัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียน จากแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบูรณาการ ศาสตร์อิสลามกับศาสตร์ทั่วไปโดยใช้วิจัยเป็นฐาน คะแนนหลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชาการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหา นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นลำดับที่หนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาจากงานวิจัยได้อย่างอย่างหลายและเห็นกระบวนการในการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา ได้เหมาะสมจึงทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ดังที่อาชัญญา รัตนอุบล (2547) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐานของนักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ผู้สอนได้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน โดยการสร้างบรรยากาศสำหรับการแสวงหาคำตอบร่วมกัน (Mutual Inquiry) ซึ่งบรรยากาศที่ดีควรเป็นบรรยากาศที่ให้ความรู้สึกอบอุ่น การเคารพซึ่งกันและกัน นำไปสู่การสนทนาและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 2) การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง ซึ่งมีความสำคัญเนื่องจากผู้เรียนจำเป็นต้องวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเพื่อที่จะจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการและสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง และ 3) การวางแผนร่วมกับผู้เรียนเพื่อจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะสนับสนุนและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการจัดสถานที่ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน เปิด

โอกาสให้ผู้เรียนได้ไปศึกษาเก็บรวบรวมจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะจากการไปสัมผัสข้อมูลจากสถานที่จริงซึ่งจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดเวลาดำเนินการ ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับศศิธร อินตุน (2558) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา CI 2301 หลักการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน จากการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 21.76 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 33.97 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในภาพรวมระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในช่วงก่อนการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและเครื่องมือวัดประเมินผล จนเห็นว่านักศึกษาได้ดำเนินการเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และเครื่องมือวัดประเมินผลพร้อมแล้ว จึงอนุญาตให้ไปทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้รวม ทั้งสอดแทรกทักษะการจัดการชั้นเรียนให้นักศึกษาดู ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงในการเตรียมการสอนและการจัดการชั้นเรียน เนื่องจากผู้เรียนในระดับชั้นปีที่ 3 ยังมีประสบการณ์ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนน้อย



1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ในการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้วางแผนในการจัดกิจกรรมไว้แต่ปรากฏว่าในวันที่ไปทดลองจริงนักเรียนพบว่ามีกิจกรรมอื่นแทรกเข้ามาทำให้นักเรียนมีเวลาในการทำกิจกรรมน้อยกว่าที่วางแผนไว้ ส่งผลให้การเก็บรวบรวมข้อมูลบางส่วนไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่วางแผนไว้ ดังนั้นก่อนที่จะให้นักเรียนออกไปทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรให้นักเรียนได้วางแผนสำรองกรณีมีเหตุจำเป็นหรือมีเวลาน้อยลงเพื่อให้นักเรียนสามารถเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาจัดทำรายงานการวิจัยชิ้นเล็ก ๆ (baby Research) ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพัฒนาการเรียนรู้อย่างไรในการสอนสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษา

ศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสาขาการประถมศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาพัฒนาการเรียนรู้อย่างไรในการจัดการเรียนรู้อย่างไรในการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้รูปแบบอื่น เช่น การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐาน (Scenario-Based Learning) และการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-based learning) เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้อย่างไรในการสอนศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐานกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างไร เช่น การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐาน (Scenario-Based Learning) และการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-based learning) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ภฤติยา อริยาและคณะ. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาครุมหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง*, 5, 1-17.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2549). *มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- ทิศนา ชัมมณี. (2548). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2552). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม.: โรงพิมพ์.
- พิจิตรา ทีสุภะ. (2556). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน วิชาการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.



- มณฑา ชุ่มสุคนธ์ และนิลมณี พิทักษ์. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในการสอนรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 39, 41-52.
- ยามี่ละห์ โต๊ะแม. (2562). การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน รายวิชาการบูรณาการศาสตร์อิสลามกับศาสตร์ทั่วไปสำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. *วารสารอิสลามศึกษา*, 10, 26-38.
- ศรัญญา ศิริวรศิลป์ (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ และความสามารถด้านกระบวนการวิจัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิธร อินตู่. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา CI 2301 หลักการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 9, 191-200.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ ทศนีย์ บุญเติม. (2537). การสอนแบบ Research Based Learning. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 6, 1-14.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). *เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องแนวทาง การผลิตครูให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ*. 23 พฤศจิกายน 2556. ณ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *นโยบายด้านครู*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อมรวิรัช นาครทรรพ. (2546). เรียนรู้คู่วิจัย: กรณีการสอนด้วยกระบวนการวิจัยภาคสนาม วิชาการศึกษา สังคม คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 16(1), 101-128.
- อาชญญา รัตนอุบล. (2547). การสอนแบบเน้นการวิจัยโดยใช้สัญญาแห่งการเรียนรู้. ใน *การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน* (61-79). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.